

Nuorttanaste

»Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 3.

11ad jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakkoda-
gast, blaðde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe lutte.

15ad Februar 1909.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Dærvasmattujume aigek.

»Mutto Ibmel læ nuft ollašuttam,
maid son ouddal gulati buok su profe-
taides njalme bokte. atte Kristus gal-
gai gillat. Valddet damditi æra miela
ja jorgideket, vai din suddok šaddaše
eritsikkujuvvut, vai dærvasmattujume
aigek boadaše Hærra muodoin.« Ap.
3, 17—21.

Dærvasmattujume aigek læk ale-
lassi læmaš buristsivdneduvvum aigek,
dam arvvedep mi, go oaidnep, atte
dak boares profetak sardnu ollo dai
aigi birra. Sin mielast legje daggær
aigek ja bæivek dak buok stuoremu-
sak, maid si matte dovddat.

Mutto mi oavelduvvu dærvasmattujume aigi bokte? Dak legje Ibmel særvvegodde vuodðobigjam ja asatusa bæivek, maid boares profetak oidne gukken dobbe juo.

Maggaren dak dærvasmattujume aigek čajetegje, dam birra lokkap mi apostali dagoin. Dat læi dam vuostas helludakbæive mannel go Jesus læi almai mannam, atte dærvasmattujume aigek botte Hærra muodoin su mattajegjid bagjeli ja sin buokai bagjeli, guðek ovtamielalažat legje rokka-dussi čoagganam.

Pietar loaidasti ouddan dam oktanub'lokkasa særvest ja čilggi albmugi, atte Ibmel i aiggom mænnotet singuim sin suddoi mielde; mutto atte son aigoi dærvasmattujume aigid diktet boattet obba Israel bagjel. Son didi maidai, atte dak aigek mattek boattet. Arvo mielde 3000 sielo čuovvolegje Pietara ja dærvasmattujume botte sin bagjel.

»Vaiddet æra miela ja jorgideket!« Pietar i dovddam æra gæino apasmattujume aigidi go jorggalusa gæino.

Maidai min ædnamest læk apasmattujume aigek læmaš davja, ja maidai dam aige merkkijuvvujek dak duoggo daggo. Vaiko galle ænaš oasse minge rika albmugest læ fuollamættom, de læk goit obba ædnagak, gæk morranek bajas ja gæččagottek bestujume mannai.

Muttoim olbmuk celkkek: »Vare mist dadde lifčē stuora bæggalmas sardnedægjek, gal de šadlaši moridus ja dærvasmattujume aigek boadašegje; mutto mi læp oaidnam, atte davja boatta moridus smava gaskaomi bokte. Ibmela giedast matta dat, mi hægjo læ, dat, mi i manenge adnujuvvu olbmuin, šaddat stuoresen; dastgo dat i boade nuft ollo gaskaomest go dam giedast, mi gaskaome doalla. Mon læm ilost damditi go nuft læ, amas mikkege mattet ječas ramedet, ja atte juokkehaš fertte celkket: »**Dat læ dæpaturvam Hærrast ja læ mašlaš migjidi oaidnet.**«

Mutto ustebidam, jos dat læ Hærra, gutte dam dakka, de berrep mi, gæk ječaidæmek jakkep Ibmel mannan, rokkadallat Ibmeli. Mi diettep buokak, atte oskolaža rokkadus læ famolaš, go dat læ duodalaš Elias læi olmuš, mutto sust læi stuora fabmo Ibmelin.

Nubbe ašše, maid oskolažak ferttijek vuttivalddet, læ dat, **atte si sardnedek Kristusa.**

Dast i læk mikkege dærvasmattujumid, atte olmuš suddos oaidna, vaiko galle læ darbašlaš. Mutto dærvasmattujubme boatta, go Kristus sardneduvvu. Sardnedekop mi damditi Kristusa — i vises saniguim, mutto nuft atte son ješ oazžo sardnot famolažat su ruosa sani bokte olbmui vaimoidi. Diktop mi su vara ouddanboattet čielggaset. Ouddandivvop mi

Jesusa daggaražžan go son læi, dalle go son min suddoid guddi. Sardnedekop mi su persovnalažat, nuft atte suddolažak bessek su oaidnet ja šaddek celkket: »Mu diti læ son jabinam; mu diti læ son buok dakkam.« Jos mi riehta bæssap Jesusa oaidnet min vuoiñalaš čalmiguim, de dærvasmattujume aigek ferttijek boattet.

Nubbe ašše, man birra mi dast vahaš arvvallep, guoska sigjidi, gæina i læk vela dat miellalake. Si berrijek hæittet balvvalæmest suddo ja bærgalaga. Dærvasmattujume aigek læi boade daggari bagjel. Dak mattek boattet sin grannai ja skippari lusa, mutto i sigjidi, gæk likojek suddost ja æppeoskost ællet. Valddet æra miela!

Æra miela valddeim læ, atte olmuš dikta Ibmel vuoiña dugjot ječas lutte ovta sojatuvvum ja cuvkkijuvvum vaimo. Boade, vaiko vel vaibmo spidege suddost ja cælke Hærrai: Dast læm mon dal nu čappad go læm. — Dat læ buok, mi læ darbašlaš dasa, atte alme lavtadas bæssa gaččat du ala. »Mon læmge jurdašam dam ala«, cælkak don. Dam dakkek ædnagak. Mutto i goassege šadda dast mikkege dušše jurdašet dam ala. Profeta cælkak navt: »Heittos dat ibmelmættom su gæinos, ja dat vanhurskesmættom su jurddagides, ja jorggalekus son ječas Hærra guvllui, de galgga son armetet su bagjeli, ja min Ibmelæmek guvllui; dastgo son galgga ædnaggærd-dasažat andagassi addet.

Don læk vissa jurdašam buok æra dingai ala, mutto fal ik du silod ala. Don læk guorme bigjam du silod ala du suddoidad ja boastodagoiguim ja ik læk dakkam nuft ollo dam oudast, go don dagak du vuovsad ja hæstad oudast; dastgo don addak sodnoidi biebmo. Mutto daidda læt nuf

atte don silod ik biebmá goassege.

Alge dal, lokke, duotta vaimost Ibmelest armo ja suddoi andagassi ad-
dujume bivddet, vai du silloige dær-
vasmattujume aigek boadašegje.

Brævva Porsangast.

»Nuorttanaste« nr. 2 alde oidnu
N. Pavelsen čallemin bitta dam birra
atte oažžot min ædnegiela fast manai
skuvlaidi.

Dat illodatti muge saggarak.
Mon fast ožžom dego ođđa apid mu
vuorasvuoda agestam. Mon legjin
juo bænta dorvotuvvam ja hæittam
čallemest ædnegiela birra dam rajest,
go moai skuvladirektõrain goase jovd-
de vuoggadvuoda oudi.

N. Pavelsen čalla: »Daroidut-
tem-barggo læ ješaldes buorre, ja dak
guđek dam ala barggek, læk vissaset
jurdašam Sami avke ouddedet, ja sig-
jidi berre gudne dam oudast. Mut-
to si læk vajaldattam dam vahag,
maid dat læ mieldes buktam.« Dast
læ vahaš feilla. Gudne i olinge ber-
re daidi, guđek vahag dakkek. Dasto
læ must jæraldak. Valddago daihe
fuollago Bævčča-Samečenam min Væ-
ta-Samiædnam Samid særvvai dam
buore arvvalussi, mi læ oudanbigjun
atte saddet 3 olbma gonagasa lusa,
jos nuft, de falam mon »SM« redak-
tõra, A. Larsena, goalmaden. Mon
im dovda ovtage, gutte æmbo ædne-
giela rakista go son. Lindi Garašjo-
gast galgga maidai mu dovdst læt
dokkalaš dasa.

Go dat læ nu vaddes migjidi
Samedi ruđa oažžot dam golma olb-
mai, de læm mon jurdašam oažžot
gergget dabe guokta olbma ja oažžot
Saba, gutte juo læ dobbe gonagasa
lakka goalmaden, dalle mi birggesæi-
mek uceeb ruđain.

Maŋamussi berriin mon ja æra
Samek gittet N. Pavelsen dam oudast
go son læ alggam arvvalet dam bu-
re arvvalusa. Ja mon læm gædnegas
buok Samid vækkai ravkkat dat læ
mæsta dat maŋemus gæino ja gaska-
oabme, man bokte mi šaddasæimek
dakkat stuora dagoid, nuft atte min
maŋestboattek šaddek eritgagjujuvvut
dam sœvdnjadvuodast, gosa darodut-
tem manga jage juo læ sin dæddam.

Læibbemuoŋkest 4ad februar 1909.

Sivert Andersen.

»Vieljači særvve«.

Mannam jage »Nuorttanaste« 22.
nummarest muittaluvvui duot ja dat
dam særve birra. Monge — nuftgo
Mathis Iversen — dasa burist likojin.
Mutto moadde aše legjin halidet vela
diettet. Daiguim bivdam oažžot jor-
getet sin bællai, guđek dam oamekas
»Vieljači særve« læk fastain jurdašam
bajasčuožaldattet, ja jærrat: 1. Mag-
gar njuolgadusak læk særvvai jurda-
šuvvum? 2. Lægo daina Samin ja
æra persovnain, guđek læk šaddam
olgo bællai dam sargga, mi ærota Nor-
ga æra rikain, bæssam vuokke »Viel-
jači særve« latton, ja maggaraš æv-
toiguim? 3. Man lunddosaš Samegiel
girjid særvve vuostačedin aiggo go-
stedet?

Vastadusa daidi gačaldagaidi biv-
dašim sæmma »Nuorttanaste« alde.

Sabmelaš.

*
*
*

Vastadussan dam »Sabmelaža«
gačaldakki sattep mi dušše dam mu-
talet, atte mi æp læk vela gukkelidi
»Vieljači servin« daihe »Samegiel girji
ja bladi servin« joavddam go arvva-
lusa ragjai. Njuolgadusak æi læk vela
dam diti rakaduvvum. Min (dam bla-
de čalle) jurda læi vuost oaidnet, man
ædnagak Samin mielastuvvek dasa
atte daggar særvve rakaduvvu. Ja
dasto, jos mange mađe Samin daggar
serve latton aiggok šaddat, rakaduv-
vujek njuolgadusak. Min mielast or-
ro lifči vuokkasæmns, atte særvve ješ
vallješi ječas gaskast daggar olbmaid,
gæk mærrerek, maggar girjek ja čal-
lagak galggek čallujuvvut Samegilli,
daihe maidai nuft atte daggar stivri-
tus valljjuvvu, atte dat ašše matta
dam gitti bigjujuvvut.

Mutto nuftgo mi diettep, assek
Samek bieđgot Sameædnemest, damdi-
ti læ dat vaddes — mæsta juo vægje-
mætton — ovtá sagjai čoagget man-
ge mađe Samid arvvalusa doallat dam
ašest. Mi læp damditi jurdašam, atte
buoremus lifči jos Samek arvvalusaid
doalašegje dam birra sin baikinæsek
ja erinoamačet bivddosajin, gosa juo
davja ænemusat čoagganek, ja dasto
saddišegje Samegiel blađidi daid arv-
valusaid, maidi si læk šiettam guđege
baikest.

Diettalassi berre nuft læt, atte
maidai Suoma bæle Samek mattek
bæssat dam særvvai latton. Ja min
mielast orro, atte stivritussi berrijek

valljjuvvut samelaš oapatægjek ja
muttom æra jiermalaš Samek.

Dat bagjelmæralaš kafejukkam.

(Lasse oudeb nummari)

Go olmuš oaidna, moft barggo-
olbmak bæive gæčos borrek laibe
ja jukke liegaduvvum kafe, de fert-
te olmuš cœlkket: Dat læ hæjos biebmoid
mi apid adda garra bargost cævccet.
Barggo-olmui koasta læ dabalažat
hæjot ordnijuuvum — si berrišegje
æmbo ællet jaffoborramusašain — suo-
kadin, erinoamašet haversuokadin —
dat læ huorre borramuš, ja dat sistes-
doalla ollo biebmoid.

Mi biebmoid læ kafest? Jos dat
jukkujuvvu mielketaga, de dast i læk
i vahašge biebmoid. Jos dasa sokar ja
mielkke valddu, de dat diečostge ve-
haš væketa, mutto dat læ hui uccan.

Atte kafejukkam juokke aiggai
jandurest læ vahaglaš, dam berriši
juokkehaš ibmerdet ješaldes. Kafe
sistesdoalla ovtá mirko, man namma
læ »Coffeinen«, ja dat læ dat, mi læ
baha. Trækkakafe galgga læt sagga
dærvašæbbo go dat, mi duoltatuvvu,
ja erinomaš boastot læ kafe ollo duol-
datet.

Maid galggek dalle olbmuk juk-
kat, go læ kafe nuft vahaglaš? Mi
galggap jukat vuost ja buok oudemus
mielke, dasto cacao, šokolade ja tæja.

Rokkakaffe, mi dam maŋeb aig-
gai manga sajest adnujuvvu, læ hui
buorre ja dærvašlaš jukkamus, jos
olbmuk dam anašegje dabalaš kafe
sajest, de dast buoreb avke rubmaši
boadaši.

Airrasak gonagas lusa.

Min viceordfõrar N. Pavelsen ča-
li 2be nummarest arvvalusa, atte sad-
det airrasid Haakon lusa adnomin oaž-
žot Samegiela skuvlaidi religion oapo
diti. Dat oudanbuktujuvvum jurda
læ su sajestes, ja berre oudduvvut.
Lossad læ gal oažžot, maid mi okti
læp massam, mutto bargotaga i ožžu-
juvvu mikkege. Ovtarađalašvuotta
dakka gievrran, ja jos dam aše ala
barggujuvuši dam lakai, moft hr.
Pavelsen læ namatam, de mon doai-
vom, atte dast læ avkke ja i vaha-
gatte. Religioappo min aigaš skuv-
lain læ dušše nama diti. Vuost læk
religiongirjek nuft uccan rakaduvvum
ouddamærka diti Čilggitusgirje læ nu

ucce, atte dat i læk manenge ja dasto go datge i sadda addijuvvut, de læ arvvedæmest, atte dat avkke, mi dast boatta, læ ucce ja nubbin sanin cœlket i mikkege. Religionoappogirjek berrišegje læt Daro- ja Samegiel tæks-taiguim ja sœmma stuorak go 15 ja-ge dastouddal. Manak matašegje si-dain oapatuvvut religiõni vanhemin ædnesek gilli. Mutto go vanhemak æi mate Darogiela, de æi si mate oap-pogirji mieldege addet manaidi mai-dege vekid.

Daroduttembarggo læ avkalaš buokaidi migjidi, dat læ visses, ja i oktage dam æmbo sava go mon, atte buok Samek oapašegje Darogiela ja ožušegje bajasœvvgitusa, mutto atte bajasœvvgitus ja daroduttem galgga Sami albmuga ala buktet vuõinalaš sævdnjadvuoða, læ, maid i oktage ha-led ja mi læ hirbmos jurdašet. Mi diettep i læk gukkes aigge go Thomas von Westen boði Sameædnami religi-onoapoin ja gavnai min albmuga ba-kenvuoða siste. Æi læk vela 200 ja-ge dam rajest ja orro fast čajetæme, atte mi farga fast læp sœmma sævd-njadvuoðast, go dalle legje min van-hemak. Bladin čallujuvvu ollo dam birra, atte religion i obba galgaši læt skuvlain ja atte dat i gula skuvlai. Æp mi læp dal appar buore ja ige min religionoappo oro bagjelmæralaš, na moft æska dalle go vel dat ucca-našge skuvlast eritvalddujuvvu. Baken-vuotta diettalasge boatta daina lagin, dat læ arvvedæmest. Go uccen i oa-pa olmuš dam mi læ buorre, de maŋ-ŋel go læ ollesen saddam i læk nuft gæpas, dastgo min luonddo læ baha juo nuorravuoda rajest. Nuftgo Pav-elsen celki, atte Darolažak læk migjidi ollo oaffaruššam, dat læ duotta, ja mi doaivvop, atte Dačak oaffaruššek ain cembo, go ovtamielalašvuodast anotuv-vu; mutto min ječamek loikasvuotta i galga læt nuft stuores go dam ragjai, jos mikkege galgga fidnijuvvut. Jak-kemest læ, atte daggar airas læ avk-ken ja dam ala galgaši barggjuuvvut ovtamielalažat, vai daggar airasak šaddašegje vuolgatuvvut. Ruðaid dag-gar ræisso diettalas maksa, mutto jos mi ovtamielalažat dam ala barggap ja listai bokte sisačoggep ruðaid, de dat i læk vægjemœttom, atte dam mađe fidnijuvvuši. Pavelsen namati olbmaid, gæi gaskast 3 valljijuvvujek dam air-rasi. Mon im dovda sist persovnala-

žat buokaid, mutto sin, gæid dovdam, ferttim cœlket, atte i oktage sist dam reiso i buorebut dokke go hr. Pavelsen, ja jos oktage galgga sadijuuvvut, de Nils Pavelsen ouddal go oktage. Son læ dokkalaš juokke doaimatussi min gielda siste ja dovdos čađa min æd-nama, nuft atte njuolgga cœlket læ aido Nils Pavelsen, gutte dam jurda-šuvvum airasen berre valddujuvvut, dam birra æi berre læt moaddelagaš oaivvelak. Oarje-Sameædnamest ber-reši maidai læt okta olmai, jos si æi jurdaš sierra airasid dobbe saddet. »Sagai Muittalægje« redaktora Larsen Oarje-Sameædnamest lifei vissasi buo-remus airas dobbe. Gæčœalekop dal, maid mi sattep barggat dam ašest.

Tanast 8. februar 1909.

Henr. A. Henriksen.

Doarradallujubme.

Muttom italialaš gavpugest læk katholikalažak alggam doarradallat kri-stalažaid. Ovta valdensalaš girkest legje ibmelbalvalusa doallamen ja dokko bakkijegje lavllomin ja čuorv-vasin katholikalažak. Politiak, gæk legje čuode lokkoi. ferttijegje mieke gæsset ouddan ja dat likkostuvai erit-agjet vašalažaid. Go si dal diettet botte, atte si, politiai ja radđetusa suog-jalusa gæčeld, æi bœssam moftge va-hagattet kristalažaid, de algge si giel-det gavpašegjid vuovdemest kristala-žaidi borramuš-galvo, nuftgo erino-mačet laibe, nuft atte radđetus daggo-ge fertti vækken boattet. «Man guk-ka dat galgga bistet?» jærra okta, gut-te dobbe dam birra čalla. Ballamest læ, go soaldatak eritvulggek, atte šad-da varragolgatus. Dat læ dat boares rido, mi jakkečuði čađa læ bistam katholikalažai ja protestandalažai ga-skast, mi ain cakka.

Gavpug vugjum ædnam sisa.

Bataviast muittaluvvu, atte ænangav-pug Sjibubukan læ eritgæketuvvum ædnamdoargastusa bokte ja vugjum ædnam sisa. Dam gavpuga 453 as-sin besse 40 hægast.

Kristianiast

vihatuvvujegje mannam jage 598 pa-ra, gæk æra baikin asse, oudeb jage 558. Ædnagak arvvalek, atte olbmuk galgašegje naittaladdat sin ječasek gieldain.

Garradalkke balkkesti viste.

Sommeroiast Senjenest gometi garra

biegga ovta 2-lovtasaš viste. Olbmuk æi daddeke vahagattujuvvum.

Vehaš bivddosagak. Sameædnam-bivddo.

Čaccesullost telegraferijuvvui 13ad februar:

Lappest linaiguim læ goddum 400—300 kg. Andnesast 600 kg. rag-jai Bergsfjorast, Nufsfjorast ja Ak-šovuonast 200 kg. Hasvikast 100—200. Hasvaagast 150—900. Kobbe-vaagast 130—540 Breivikbaðast fir-miguim 10—460, linaiguim 200—700. Breivikast 500—700. Maasoiast 100—226. Avanuorest 120—500. Kjel-vikast 300—1200, dabalažat 600. Ho-nesvagest sæktevadnevuotta. Kistran-dast 200. Mehavnøst 400. Gamvikast 140—300. Finkongkæilost ja Losvi-kast sæktevadnevuotta. Hopsefjorast 200—400. Kvitnæsast 125. Bæralva-geest 200—400. Vargain 300—1000. Garradalke hettetus, guolle valljogasat.

Vesteraala-bivddo læ dam rag-jai læmaš vanes, nuft maidai Senjen-bivddo.

I læk Lofotastge dam ragjai læ-maš rapad bivddo. Guollehivvodak i læk æmbo vela go arvo mielde mil-jon bæle. Hadde læ læmaš 30 ja 31 kr. čuodest.

Buoček, aiccet dam!

Hr. Johs. T. Hansen apparatak læk eri-noamaš ja mainotatte, ja berrijek fallujuvvut juokke gillajægjai. Mon im sate vajaldattet dam dakkamest, damditi go mon 10 jage læm gillam hirbmos bakčasið sidost, vaiko læm adnam mangalagaš radid. Adnem bok-te hr. Hansen apparataid, Bergenest, dærvas-muvvim mon aibas oanekaš aigest.

Frk. T. Vold, Troandemest.

Mon læm manga jage giksašuvvam læsmest ja bottanæmest, mi mieldesbuvti hirbmos givo, ja læm adnam manga rađe, lakkid, apparataid ja boakkanid moaddelagaš baikin. Ovta oappas bokte ožžom mon sadijuuvvut Bergenest ovta hr. Johs. T. Han-sen elektro-magneta apparataid ja šaddim oanekaš aige maŋŋel mælgad dærvasebbo, vaiko mu akke læ 80 jage. Falam dam i-loin juokkehažzi, gutte gilla sœmmast.

Ane Salttvedt, Haugesundast.

Fuobmašebme oapata æmbo ja æmbo, atte dat elektro-magnetisma fabmo bagjel-manna æra dalkastam radid, ja atte dat læ dat buoremus radde apetesvutti. hæjoidi, dattonavcatemidi, helkidi, bagjelračœamidi ja æraidi, gæk garra davda daihe miellagilla-muši bokte læk massam sin vuostaičuozžo dokkalašvuoda.

Bæra 85 øra frimærkaiguim poastaadresain

Johs. T. Hansen, Bergen.

Norga 1905.

(Sisasaddijuvvum H. A. Henriksenest Tanast.)

Nuft gukka go olbmuk Norgast ellek, de læ 1905 dat stuoremus muittojakke ja likkolæmus našoni ællemest. Go Harald Haarfagre 872 læi eokkim Norga, algi min riki ouddanæme aigge, dat buorre aigge læi ællemusast Haakon Haakonsen raddeusast (1217.—1263). De fast manai maņas uccanaš ja uccanaš gidda 1397. Vuolasmannam perioda loappa læi Kalmarimion, mi buvti dam ovtastattujume Danmarkoin, mi bistu bagjel 400 jage. Danmarko læi oavveædnam. 1814 bođi su loppadusaidesguim ja buvti dam famolaš ouddanæme, man bokte Norga galgai oazžot famo ollaset ja dievvaset loaidastet daid ješradđijægje rikai særvvai. Dat læi eritgaidakættes ašše našonai ællemest, atte sin likkatu ja fabmo manna baroi lakai nuftgo buok æra mailmest, ja atte baroi gaska læ bælle duhat jagid. Nuft læ buok æra ædnamin ja dat regel læ maidai dæivvam min ædnama. Go valddujuvvujek 872, 1397 ja 1905 nuftgo dak stuora muittobacek, de læ daid gaska-aigge 525 ja 508 jage. Jotteles nuikkim dat læ harvve ovtarikast. Deivvek olgoldas vaddolašvuodak, mak dakkek atte dilalašvuodak ædnag dafhost fakkistaga šaddek æra lagašak ovtanašoni, mutto daggar vaddolašvuodak ja daid duojek læk ælelassi vuodduvuvum, dam ala ja heivvijek dasa, mi ouddal daid læ mannam. 1814 dapatusak æi boattam gaččanin Norga ala æige dego aldagas šerris ællemest. Dak ællemus likkatu sak Europast saddijægje sin gievras barnid deiki Nergi. Dat læi dat, mi bođi olggoædnamin. Mutto dat lakke, moft dak barnek galgge dugjot min lutte ja maggar likkatu sak dak galgge rakadet, læi dieđostge giddalagai dam darolaš našona ouddanemin čađa daid aigid, mak dolvvu 1814 ragjai. Bajasseggijume barggo læi dalle juo gukka burist ouddanam, ja dat galgai farga čajetuvvut, atte min našona læi dam mađe gievrra, atte dat doalvoi dapatusaid daid luodaidi, mak manne æra guvllui go dak maid Europast oudal juo legje mæredam. Ovtastattujube Ruotain galgai Norgi šaddek okta bagjelmannam aigge dam bæivvai go Norga oppeti galgai oazžot ol-

les ja oanedkættes friavuoda.

Dat læi dieđostge dast, man burist mi aige animek ja galgaigo dat šaddek gukke daihe oanekaš. Mi oazžot læt vissasi gitevažak go dat manai nuft burist. Gost ouddanæbme læ garas ja likkadus dabalaš, dobbe læk maidai arvvalusašak daid gæinoi ja raji birra siskaldasat moaddelagašak. Gost olbmuk læk dærvasašak, læ ouddanæbme dærvas ja jottel, vaiko garra naggoge læžža. Ja ovtamielalašvuotta boatta go olles famok eritčajetkætta gaibbedek dam. Siskaldas politikalaš naggio læmaš davja garas ovtastattujumi aige Ruotain. Mutto dognjume vuolde læmaš dærvas ja ruonas ællem, ja dat bocidi ja runidi dobbe, gost muttomin garra dilalašvuodak čajetegje ænemus darbaša. Min siskaldas naggio dam aige læi min hægjovuotta Ruota ektoi. Ovtanubbe gærde biettali Ruota sarnin ja dagoin min vuoiiggadvuoda friavuodast mæredet daid dingai bagjel, mak »rigsakteni« æi læm mærkasuvvum oktašžan ja maidi olbmuk min rikast æi læm ovtaradalažak vuostalastet daid ruotalaš aittagid. Ædnag dingak, mak darbašegje statafamoi væke ja dai dingai gaskast, maid olbmuk oavveldegje oazžot ædnebele divšo, legje maidai rika varjalusrakkanusašak.

Mi avkid galgai læt unionast migjidi, jos dat i galggam gæpedet min goloid soatteveki ja flaati, ja soatte Norga ja Ruota gaski læi jurdašmettom. Nuft oavvelduvvui Norgast dalle.

Ruota oapati min 1895 æra, mi dobbe oavvelduvvui. Darolaš gonagas fabmo i læm dam mađe gievrra, atte lifsi čadadolvvom olles darolaš æse bagjel ruotalaš vuostehago, ja Ruota aiti min sođin ja arjalašvuodain, jos mi æp duđa, moft læi mæreduvvum.

De šaddek vimag ovtaradalašvuotta Norgast; min soattefabmo galgai bajasseggijuvvut. Nubbadassi go Ruotalažak biettalegje min vuoiiggadvuoda, galgaimek mi nuft læm rustijuvvum, atte mi æp toma toma maņest darbašam vuollaiaddet Norga vuoiiggadvuoda Ruota aittagi diti. Konsulatašše læi dego aittebalvva uniona ællemest, ja okti arrad daihe maņed galgai Norga dam čadadoalvvot, vaiko dat vela moivvenge šaddek. Ruota gævatus læi dam dakkam darbašlažan. Ruotalažak ješdatostæsek arvvalisgotte dam birra oazžom diti rido-

gačaldaga čovddujuvvut guktui ædnami duttavašvuottan, ja ovtaradalašvuotta læi buok oavveosi harrai. Ruotalažak miedetegje maņaçassi go si ditte, atte darolaš venstrepartiast læi ænaš oasse Norga našonast vækken, man vuostai hoireparti, mi dam ragjai læi mielast miedetam daina uniona naggosašin, oroi dego eritnokkam dam æse diti. Ruotalaš arvvaladdam ustebvuotta buvti hoiri dærvas bieggja borjassidi, dat oazoi stuora vuoto 1903 valgain, ja dat valdi raddeusa bagjelasas. Mutto arvvaladdam ustebvuotta Ruota bælest læi fakkistaga mæddel. Ruotalaš raddeusast læi dušše okta olmai, gutte i aiggom jorgetet oavvelistes; dat læi olggorikaminister Lagerheim. Son hoiggaduvvui damditi erit raddeusast. Ruota statsminister Bostrom oktanaga æra raddeusast mielde lattoiguim ouddanbijai 6 čuogga. Juokke čuogges nuolggga geččujuvvum sistesdoalai biettalusa Norga ješvuodast. Arvvaladdui vela oanekešši, mutto Ruotalažak æi miedetam algage ja statsraada 6. februar dieđeti darolaš raddeussi, atte i dast læm æmbo mikkege vastedet ruotalaš raddeusa arvvalussi dam æse harrai.

Mi dal galgai dakkujuvvut? Ruota statafamok čei doallam sin alla loppadusaid ja šietatusaid Norga vuostai ja mænnodegje daina ædnamin dego daggarin, masa dak æi darbašam doallat ovtage sane ja loppadusa goassege.

(Lasetuvvu.)

Loga dam!!

»Norsk universalbalsam«

Læ æpedkætta dat buoremus vuoidas læsme, suodnadavda, časkastaga, norddama, vælččasæme, čielggebakčæs, vuoisataga ja nuorvodavda vuostai. Dat læ maid buorre radde, čovaje- ja oavvebakčæs vuostai. Vel badneværkage buoreda dat vuoidas. Dam maņeb aigest læ dat stuora rame ožžom čovjedavdaid buoredæme diti.

Hadde læ kr. 2,25 boattalest. Go rutta saddijuvvu dinggom-brevast, de ožžujuvvu 2 boattal 4 kruvni ja 5 boattal 9 kruvni. Fragta læ dalle fria.

Dam vuoiddas fabrika jotte olmai boatta Bosegoppai markani ja vuovdda dobbe dam vuoiddas sikke stuoreb oase ja boattali mielde.

Narvika tek. kem. fabrik.

»Nuorttanaste« čalle, prentejægje ja olgusadde læ G. F. Lund Sigertjord, Vesteraalen.